

DÅPSLØFTET

INSPIRASJON TIL ARBEIDET MED DÅP

.....
ARTIKLENE KAN OGSÅ
LESES PÅ KIRKEBAKKEN
(INTRANETTET) OG I
RESSURSBANKEN.NO
.....

SIRKULASJONSLISTE

Navn	Mottatt	Sendt

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet

ROM FOR
BEGYNNELSE

Rom for deg

DEN NORSKE KIRKE

Les mer om dåp på kirken.no/dåp

Dåpen er sentral i vår kirke og må frimodig løftes frem. Det arbeides godt med dåp og trosopplæring i landets menigheter. 2020 vil være et år der kirken retter ekstra oppmerksomhet mot dåpen. Bispemøtet vil løfte fram dåpens betydning for menighetene i Den norske kirke, og har i fellesskap skrevet denne teksten om dåpens gave.

12. januar 2020 er 2. søndag etter Kristi åpenbaringsdag. Prekenteeksten denne dagen er beretningen om Jesu dåp (Matt 3,13–17). Det er en god anledning til å utforske dåpens gave til hver enkelt og til fellesskapet. Biskopenes tekst vil bli sendt ut til alle landets menigheter, med sikte på å bli lest opp i gudstjenesten denne dagen.

Dåpens gave

I året som ligger foran vil vi i kirken gi ekstra oppmerksomhet til dåpen. Hva har vi i dåpen? Hvorfor skal vi døpes?

Helt siden Jesus ba oss om å døpe, har mennesker søkt dåp. Dåpen er et mysterium. Ord kan ikke fullt ut beskrive det som skjer. Vannet øses opp i Faderens, Sønnens og Den hellige ånds navn. Ved evangeliet, det levende Ordet, blir vannet en nådens kilde. Dåpen gir oss del i påskefortellingen om Jesus som døde og sto opp av graven.

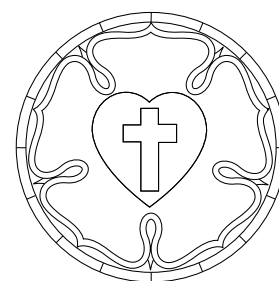
Tradisjonen vår er at barn blir båret til dåpen. Vi feirer det nye livet, og legger barnet i Guds hender. Foreldre gjør mange valg for sine barn. Når et barn blir døpt, svarer foreldre og faddere ja på barnets vegne. Men det er aldri for sent å bli døpt. Når ungdom og voksne blir døpt, svarer de selv ja. Også da står faddere klar til å hjelpe den dømte til å leve i dåpen og troen på Jesus. Bibelfortellinger, bønn, nattverd og tilhørighet i kirken er en del av dåpens velsignelse.

Vannet i den kristne dåpen er et tegn som rommer både liv og død. Vannet er vårt livsgrunnlag og samtidig en trussel. Når vi feirer dåp setter vi derfor også ord på og tar avstand fra det som er vondt og imot Guds vilje. Dette gjør vi i fellesskap når vi forsaker djevelen og bekjenner troen. Dåpen skjerner oss ikke fra

ondskap, synd og destruktive krefter. Den gir oss et løfte og et håp om at livskraftene er sterkere, og at Gud tilgir oss og renser oss for all urett.

Livet fører oss opp og ned. Vi er både sterke og sårbare, og trenger å høre til i en sammenheng. Hvor ulike vi enn er, i dåpen forenes vi på tvers av alt som skiller. Dåpen gir fellesskap med Kristus og med kristne søsken i vår lokale menighet og i den verdensvide kirke. Dette fellesskapet strekker seg over tid og rom: for det er én tro, én dåp, én kirke. Det vi får i dåpen gir mot og styrke til å elske Gud og vår neste.

Dåpen er en Guds gave, gitt av nåde, tre håndfuller vann, øst opp i Faderens, Sønnens og Den hellige ånds navn til evig liv. Vi går fremtiden i møte sammen med Kristus.

Bispemøtet

FOTO: Lars Åke Andersen

DÅP VED ALLE GUDSTJENESTER I GRØNNÅSEN KIRKE:

Fleksibilitet gir flere døpte barn

Sokneprest Ann Christin Elvemo i Tromsø mener at en åpen, personlig og fleksibel kirke kan bidra til at flere velger dåp. Enten for å døpe barnet sitt eller for å gå til døpefonten som voksen. Mulighet for å ha dåp i alle gudstjenester har gitt en kraftig økning i antall døpte i menigheten.

Fra 2017 til 2018 opplevde Grønnåsen kirke i Tromsø en stor økning av dåp, med nesten dobbelt så mange døpte i 2018. De vet ennå ikke sikkert om den store økningen skyldes at flere velger deres kirke eller om det faktisk er flere i deres sokn som velger dåp, men tallene for 2018 var uansett svært gode. Så langt viser tallene for 2019 at tendensen holder seg. Sokneprest Ann Christin Elvemo mener at det er én enkelt ting som er hovedårsaken til dette.

STOR FLEKSIBILITET

– I Grønnåsen kirke har vi bestemt at man skal kunne ha dåp i alle gudstjenester, uansett. I praksis betyr det at vi, når det blir svært mange påmeldte, legger dåpen rett i etterkant av hovedgudstjenesten. Vi erfarer at dette har fungert veldig godt. Familiene velger som oftest å være med på hovedgudstjenesten også, forteller hun.

Menigheten tar utgangspunkt i at folk velger dåp ut i fra hvilket tidspunkt som passer dem og deres familie, mer enn hvilken kirke de vil ha dåp i. – Kanskje har de besteforeldre som skal reise et stykke for å være tilstede og kanskje er det tidspunkter som passer bedre for faddere, sier Ann Christin Elvemo. Hun mener at den fleksibiliteten Grønnåsen viser ikke koster dem så mye ekstraarbeid, men at det gir en god opplevelse for de som skal ha dåp.

ÅPEN FOR DÅP PÅ ALLE GUDSTJENESTER

Det betyr at vi for eksempel også vil gi mulighet for dåp på Allehelgensgudstjenesten. Det har aldri tidligere vært dåp her den dagen, men det er meldt inn to barn til dåp i år.

Elvemo mener at å legge til rette for de som skal døpe barna sine, eller seg selv, rimer godt med ønsket om å være en åpen og inkluderende kirke. – Dåpen er teologisk svært sentral i det å være kirke. Derfor er det viktig at vi legger til rette for dåp.

FORNØYDE DÅPSFORELDRE

Tilbakemeldingene fra de som har nytt godt av den fleksible ordningen med dåp har vært gode.

– En familie kom nylig til meg og takket for at dåpen ble så fin. De sa at hele familien valgte å delta på hovedgudstjenesten og at de, foreldrene og dåpsbarnet, valgte å komme til kirka kl. 12.00. Resten av familien fikk med seg begge deler. De oppfordret oss til å fortsette med en slik praksis.

– Vi har så langt ikke fått noen negative tilbakemeldinger, men vi arbeider fortsatt med

hvordan vi kommuniserer med dåpsfamiliene når dåpen skal legges etter gudstjenesten. Vi arbeider også med hvordan vi liturgisk og språklig skal gjøre overgangen, forteller Elvemo. Hun forteller at de alltid ber for dåpsbarna under hovedgudstjenesten. – Det gjør vi for å styrke sammenhengen mellom hovedgudstjenesten og dåpshandlingen og at disse to hører sammen.

VIKTIG Å BYGGE RELASJONER

– Grønnåsen er en relativt ny kirke, så vi ønsker å bygge tilhørighet gjennom relasjoner. Vi ønsker at de som besøker oss, enten det er til gudstjeneste, babysang eller til middagene på onsdagene, skal føle seg sett og hørt og velkommen, forteller hun.

Gjennom sine valg om fleksibilitet og tilpassing til de som bruker kirken, ønsker soknepresten og Grønnåsen menighet å legge til rette for et samfunn preget av en større grad av fellesskapsfølelse.

– Dagens samfunn er mer individualistisk enn før, og vi vil gi vårt bidrag til å skape et varmere samfunn med en sterkere grad av fellesskap. En åpen og fleksibel kirke er en del av dette bidraget, sier Ann Christin Elvemo. ♦

Prost i Fana, Kristin Sævik Litlere.

KOMMUNIKASJON

Gjenkjennelse og tilstedeværelse

Det kommuniseres i alle kanaler, vi møter budskap hvor enn vi snur oss, og mange av oss er pålogget til alle døgnets tider. Hvordan skal vi kommunisere dåpen? I Fana og Mo i Rana er gjenkjennelseseffekt og tilstedeværelse to viktige verktøy for å synes i kommunikasjonsjungelen.

I bydelen Fana i Bergen, ønsker de å komme tett på mennesker der de er, og ikke bare gjennom plakater eller annonser. Å møte folk utenfor kirken, og i situasjoner der de i utgangspunktet ikke forventer å møte representanter for kirken kan åpne for fin dialog, tror prost Kristin Sævik Litlere.

– På nyåret planlegger vi å stå på stand på et kjøpesenter i området, for å møte folk der de er og snakke om dåp. Vi testet det samme før kirkevalget, og tilbakemeldingene tyder på at det skaper samtale og at folk stopper opp, sier hun.

TILHØRIGHET OG TILKNYTNING

Prosten i Fana er klar på at det er menighetene selv som skal få styre hvordan de snakker med sine medlemmer og potensielle medlemmer, blant annet gjennom menighetsbladet sitt.

– Menighetene i prostiet i Fana deler selv informasjon om dåp i sine egne menighetsblad, og det tenker jeg skaper en fin nærhet til de enkelte menighetene. Det er jo tross alt der folk skal døpes, og det er der vi ønsker å skape tilhørighet og tilknytning. Trosopplæringen foregår lokalt, og det er der de skal høre til. Så

Å ha en felles kommunikasjon for hele prostiet, i tillegg til den informasjonen som menighetene selv distribuerer, tenker jeg gir en god helhet.

Kristin Sævik Litlere
Prost i Fana

Prosjektleder Trond Aarthun.

at menighetene selv skal kunne kommunisere på en måte som de mener passer dem, er helt naturlig synes jeg.

Hun mener likevel at å ha en felles linje for deler av kommunikasjonen er viktig, særlig når man skal nå nye, potensielle medlemmer.

– Å ha en felles kommunikasjon for hele prostiet, i tillegg til den informasjonen som menighetene selv distribuerer, tenker jeg gir en god helhet. At enkeltelementer går igjen uansett hvor du er, tror vi skaper en god gjenkjennelse-effekt, avslutter hun.

FOLK SKAL KJENNE OSS IGJEN

Trond Aarthun er prosjektleder for Barn og unge i Rana Kirkelige Fellesråd. Han tror mange menigheter kan ha godt av å se på den totale kommunikasjonen sin, og «rydde opp» i alle de forskjellige uttrykkene som folk kan møte når de ser en plakat eller en annonse for sin lokale menighet.

– Vi har en kommunikasjonsstrategi som blant annet går ut på at folk skal kjenne oss igjen, og at de raskt skal forbinde budskapet med oss fordi de har sett det grafiske uttrykket

før. Det er en hard kamp om oppmerksomhet der ute, men vi vurderer det slik at vi i alle fall må være tilstede, så vi ikke blir glemt. Jo enklere det er å forbinde en annonse eller en plakat med oss, jo bedre.

UTARBEIDET GRAFISK PROFIL

I Rana kom de frem til at det ville være verdt å investere noe av budsjettet i å få laget et helt eget grafisk uttrykk, som skulle være enkelt å gjenbruke i kommunikasjonen deres.

– Vi bestemte oss for å bruke noen kroner på å få utarbeidet en grafisk profil og et uttrykk som vi kunne bruke i flere forskjellige sammenhenger, som for eksempel på brosjyrer og plakater. Det er klart at ikke alle har muligheten til å investere i en slik grafisk oppgradering, men det handler til syvende og sist om ressursbruk. For det koster jo også mye tid når hver og en skal lage et nytt uttrykk for hver gang man skal ha en plakat eller en ny annonse til lokalavisen, sier Trond.

– Vi annonserer jevnlig digitalt i de to lokalavisene vi har, for eksempel for å minne om babysang eller påmelding til dåp, sier Trond Aarthun.

GJENKJENNELSEEFFEKTEN

Også prostiet i Fana har satsset på gjenkjennelse-effekten. Der har de laget en plakat om dåp som benyttes av alle menighetene i prostiet, og prost Kristin Sævik Litlere forteller at erfaringene så langt er gode.

– Vi har laget en felles plakat for hele prostiet som vi bruker som annonse i lokalavisen, i tillegg til at den samme plakaten henges opp på menighetskontorene og på de helsestasjonene der vi får tillatelse til å henge dem opp. Målet er at folk som ser dem skal kjenne dem igjen, og etterhvert koble dem til vårt budskap, forteller prost i Fana, Kristin Sævik Litlere. ♦

RESSURSBANKEN

Til arbeidet med kommunikasjon finner du tekster, bilder, filmer og logoer i ressursbanken.no. Alt materiell der er til fri bruk. Maler til annonser og brosjyrer er lett tilgjengelige i trykksak.kirken.no.

–Det handlar om å byggje relasjonar så vi kan snakke ope om viktige spørsmål, seier prest Marita Bjørke Ådland (til venstre) og kateket Ellen Sæle Hansen.

BABYSONG SOM ARENA FOR DÅPSINFORMASJON

– Viktig å spele med opne kort

Babyar og foreldre samlar seg i kyrkja for samvær og babysong. Då ligg alt til rette for å sørge for å spreie ordet om dåpen – eller? Sokneprest i Slemmestad og Nærnes, Marita Bjørke Ådland, meiner at babysongen kan vere ein fin arena for slik informasjon, men at det er viktig å ikkje ha nokon skjult agenda.

I den fine, gamle trekyrkja i Slemmestad er fem mødrer samla med fem rundkinna, smilande babyar. Dei tenner lys og dansar baby-samba. Stunda er prega av trivsel og glede. Kateket Ellen Sæle Hansen blæs såpebobler og haustar smil og glad gurgling frå barna. Sjøve babysongen varer ein snau time, og så trekkjer heile gjengen ut i naborommet for å ete lunsj. Det er god takhøgd for open dialog og prat rundt bordet.

NYBAKTE SCONES OG FINE SAMTALAR

Kateketen er bakeglad og byr på ferske scones og nytrekta kaffi i kyrkjestova. I Slemmestad har dei stor tru på at det er nettopp dette vesle ekstra – at nokon har teke seg bryet med å bake eller smørje på skiver – som byggjer gode relasjonar.

– Her skal det vere greitt å snakke om alt, og eg opplever at babysonggruppa snakkar godt saman om mange forskjellige tema, seier kateket Sæle Hansen.

Soknepresten tek som oftest turen innom i lunsjen etter babysongen. Ho opplever òg at praten går fritt og naturleg når maten kjem på bordet.

– Under lunsjen er det dialog rundt bordet, og det er der det fine oppstår: praten og dei gode samtalanene. Det handlar om å byggje relasjonar og, ikkje minst, gi foreldra trygge rammer, slik at dei kan snakke opent med kvarandre og med oss. Det er typisk rundt lunsjbordet at ein samtale om dåp kan finne stad, fortel ho.

FIN STUND I KYRKJA

I gruppa som er samla i kyrkja på Slemmestad dette «semesteret», er det éi bestemor og sju

mødrer. Fire av mødrene kjem frå den same barselgruppa på helsestasjonen. Dei set stor pris på å møte kvarandre, bli kjende med nye menneske og ikkje minst komme seg ut av huset for å gjere noko ekstra hyggjeleg i permisjonstida.

– Det er alltid veldig kjekt å komme hit på babysong. Vi følgjer det same programmet kvar gong, og vi merkar at barna begynner å kjenne igjen songane og rekkjefølgja. Når vi samlast til lunsj etter songen, kjenner vi oss frie til å spørje om alt vi måtte lure på, fortel mødrene. Dei er glade for å ha eit tilbod om babysong. Det er ei kjærkommen stund med samvær og trivsel både med sitt eige barn og med andre foreldre.

Alle mødrene har døypt eller skal alle døype barnet sitt. Fleire av dei hadde bestemt seg for

FOTO: Øyvind Losnegard

Det er viktig at deltakarane på babysongen ikkje opplever at vi prøver å «snike inn» dåpsbodskapen.

Marita Bjørke Ådland
Prest i Slemmestad og Nærnes

dette før dei begynte på babysong. Dei synest det er naturleg at gruppa blir brukt for å formidle informasjon om dåp dersom det skulle komme opp i samtalen.

– Babysongen er jo i regi av kyrkja, så vi tenkjer at det bør vere rom for at kateketen eller presten tek opp temaet undervegs, seier gjengen.

Men kateket Ellen Sæle Hansen er snar med å understreke at det på ingen måte er noko krav at deltakarane på babysongen skal døype barna.

– Her er det plass til alle, uansett om ein har planar om å bere barnet til døypefonten eller ikkje. Målet er å ha eit godt fellesskap. Vi ønskjer at kyrkja skal spele ei rolle i kvardagen til folk og tilby eit pusterom med musikk, leik, vennskap, tru, undring og fellesskap. Vi ønskjer at barna kan snakke om kyrkja si, og at familiane skal bli husvarme i lokalkyrkja, seier ho.

ÆRLEG KOMMUNIKASJON

Sjølv om mødrene rundt bordet er positive til at kyrkja skal kunne informere om dåpen under babysongen, er sokneprest Marita Bjørke Ådland heilt tydeleg på at det må vere naturleg: Det må skje på initiativ frå deltakarane og på deira premissar.

– Det er viktig at vi spelar med opne kort, og at deltakarane på babysongen ikkje opplever det som om vi prøver å «snike inn» dåpsbodskapen. Babysongen skal ikkje vere nokon «reklamekanal» for dåp, men eit hyggjeleg samlingspunkt for foreldre og babyar, seier ho.

Soknepresten legg vekt på at dåpen er det finaste som skjer i kyrkja, og at ho derfor snakkar varmt om dåp i alle samanhengar der det er naturleg. Ho meiner likevel at ein skal unngå å støyte bort menneske ved å framstille dåpen som eit slags krav for å delta på aktivitetar i kyrkja.

BYGGJE RELASJONAR

– Eg synest det er veldig kjekt å treffe igjen dei som har hatt dåp i kyrkja vår. Det er då vi verkeleg begynner å byggje relasjonar, slik at folk får ei tilknytning til oss som kyrkje, seier Marita Bjørke Ådland.

Kateketen fortel at babysongen har ei eiga Facebook-gruppe. Det er nesten ingen som melder seg ut av denne gruppa, heller ikkje etter at dei er ferdige med kurset.

– Det er mange positive sider ved å ha ei eiga gruppe på Facebook. Folk ser meldingar og informasjon kjapt og opplever det som nært. Det er òg lett og raskt for medlemmene å få svar på spørsmål dei måtte ha. Det trur vi dei set pris på, seier ho. ♦

FOTO: Lena Knutli

GODE ERFARINGAR MED DROP-IN-DÅP

Stadig fleire kyrkjelydar tilbyr såkalla drop-in-dåp i tillegg til dåp i gudstenesta. Korleis skjer egentleg drop-in-dåp? Og kva er dei beste råda desse kyrkjelydane kan gi til andre som vurderer dette?

«Drop-in» kan kanskje høyrast ut som noko lettvinnt samanlikna med den planlagde og tradisjonelle originalen med dåp i gudstenesta. Men ei unison tilbakemelding frå prestar med drop-in-erfaring seier det motsette: «Ein stor og høgtideleg festdag», «sterke og fullverdige seremoniar» og «ein fantastisk dag i kyrkja for alle involverte» er berre nokre av beskrivingane av drop-in-dåpsarrangement i Lademoen, Stiklestad, Stavanger og Fredrikstad. Kyrkjelydane har hatt litt ulike variantar av drop-in-dåp, men likevel med mange fellespunkt: open kyrkje ein vanleg laurdag, god kommunikasjon på førehand, vanleg orden og kontroll på papirarbeidet, dåpssamtalar og fest og kake i stort eller lite format. Nokre gonger har kyrkja tilbydd seg å stille med både dåpskjolar og fadarar.

LIKE HØGTIDELEG OG RØRANDE KVAR GONG

– Vi har hatt drop-in-dåp fleire gonger. Dette er faktisk fjerde året på rad. No sist inviterte vi til dåp i Stiklestad kyrkje, ei mellomalderkyrkje som mange har eit forhold til, fortel prost i Sør-Innherad, Christine Waanders.

– Nokre dåpsfølgje er små, andre større, men det blir likevel veldig intimt. Same kor mange vi er, står vi i ein ring rundt døypefonten. Det åleine skaper jo ei fin oppleving. Vi syng ein song saman, «Måne og sol» eller ein dåpssalme, og gjennomfører dåpshandlinga. Det er like høgtideleg og rørande kvar gong. Tilbakemeldingane vi får, er at folk ikkje hadde trudd at det skulle bli så fint som det blei, seier Waanders.

– Når folk kjem til kyrkja, har vi ein samtale med dei og ønskjer dei velkommen. Vi sjekkar om papira er i orden, og om dei har medlemskap i andre trussamfunn. Målet er å gjere dei trygge

på presten. Etterpå inviterer vi til selskap, og enn så lenge har alle vore med på det. Då er det høgtidelege overstått, og folk slappar av og er litt meir pratsame. Det er kjempefint. Vi pleier å ha med nokon frå soknerådet som vertar, og det siste året har vi òg hatt ein diakoniarbeidar. Det er gull verdt, mellom anna for å ta vare på dei som eventuelt står i kø.

KØ UTANFOR KYRKJEDØRA

Lademoen kyrkjelyd i Trondheim var den første kyrkjelyden i Noreg som hadde drop-in-dåp. Det var våren 2015.

– Eg hadde vore på Trusopplæringskonferansen og hadde fått høyre om erfaringane med drop-in-dåp i Sverige. Dåpstala gjekk ned, og vi ønskte at det skulle bli enklare for folk i nærområdet å ta del i dåpen, fortel sokneprest Stein Ellinggard. I tillegg ønskte vi å gjere dåpen meir tilgjengeleg

*Ein drop-in-dåp krev
ikkje nokon stor familiefest eller
dyre rammer. Vi ville gjere
terskelen inn til den kyrjelege
handlinga lågare.*

Stein Ellinggard
Sokneprest i Lademoen

Fleire formidla at dette var ei gåve dei ville gi barna sine, fortel Sølvi Iren Vinnes og Silje Trym Mathiassen. FOTO: Andreas Borge Håmsø

for alle; ein drop-in-dåp krev ikkje nokon stor familiefest eller dyre rammer. Vi ville gjere terskelen inn til den kyrkjelege handlinga lågare. Vi var spente første gongen, men det var kø utanfor kyrkjedøra. Den første som blei døypt, var ei jente på rundt ti år, fint pynta og med tilreisande familie. Den eldste var 73 år. Ho forklarte at ho aldri var blitt døypt fordi ho «ikkje ville forstyrre kyrkja», seier Ellinggard.

Lademoen har hatt mange drop-in-dåpsarrangement etter dette, og talet på fram møtte har gått noko ned. Likevel kjem det stadig folk, ofte frå kyrkjelydar i nærleiken.

– Dei fleste er barn, vaksne og eldre, men det hender òg at babyar blir døypte. Det er mange sterke historier. Enkelte kvir seg for å døype i ei høgmesse. Dei opplever gudstenesta som eit utstillingsvindaug som dei ikkje ønskjer å vere i. Eg har høyr argument mot å flytte dåpen ut av gudstenesta: Det kan bli for lett vint for folk. Men vi bruker den vanlege dåpsliturgien i drop-in-dåpen, og den held. Folk som kjem, tek dåpen på alvor, dei stikk ikkje berre innom. Vi i kyrkja må vere flinke til å leggje til rette for og gjennomføre drop-in-dåp på ein god måte, også med tanke på marknadsføringa, seier Ellinggard.

– PLANLEGG INFORMASJONEN GODT

Her får han støtte frå kommunikasjonskonsulent Mia Gill Kristiansen i Fredrikstad kyrkjelege

fellesråd. I Fredrikstad har dei erfaring med drop-in-dåp, og dei har satsa på å marknadsføre både drop-in-dåp og dåp generelt. Folk har fått vite om drop-in-dåpen hovudsakleg via tre kanalar: gjennom plakatar, på Facebook og i Fredrikstad Blad.

Marknadsføringsstrategien for dåpsarrangementa i Fredrikstad har elles vore grundig og omfattande, med alt frå Google- og SoMe-annonsering til samtalar på eldretreff og pressemeldingar til lokalmedia. Slik er det nesten blitt vanskeleg å unngå å møte bodskapen om drop-in-dåp i månaden før arrangementet, og dei ulike kommunikasjonskanalane forsterka kvarandre.

– Det viktigaste vilkåret for vellykka kommunikasjon er alltid planlegging, konstaterer Gill Kristiansen.

OPEN DÅPSDAG SOM DEL AV FESTIVAL

Då Stavanger domkyrkje arrangerte «den glade dåpsdagen» og drop in-dåp for første gong i sommar, var samarbeidet med media viktig, fortel kapellan Sølvi Iren Vinnes.

– Det at media spelte på lag med oss og vi kom ut med arrangementet i pressa, var vesentleg for at folk melde seg til dåp. Men det var ikkje gjort i ei hand vending. Vi sende pressemeldingar, tok kontakt på telefon og stod på, fortel Vinnes, som arrangerte dagen saman med dialogprest Silje Trym Mathiassen.

Dåpsdagen var òg ein del av festivalen Gladmat. Det gav dei draghjelp både med artikkel på heimesidene til festivalen og sponsa dåpsfestkaker og tapas.

– Vi hadde eit todelt tilbod: I Bispekapellet hadde vi drop-in-dåp der folk ikkje måtte melde seg på på førehand. Seremoniane der var rolege og høgtidelege, og vi hadde skaffa fadrar og dåpskjolar til dei som trong det. Etterpå feira vi med kaffi og kake. Her blei seks personar døypte.

– I sjølve domkyrkja blei ni barn døypte i det vi kalla «den glade dåpsdagen». Vi ønskte å gjere domkyrkja om til barnas katedral. Kyrkja var pynta til fest, vi hadde blomstrar, musikk, såpebobler, leik og barnleg stemning. Eg trur folk opplevde at kyrkja blei brukt til ei ordentleg høgtidsstund, samtidig som kyrkjerommet levde. Gladmat stilte med kake og tapas, og folk blei igjen til ein flott dåpsfest bak i kyrkja. Her blei ni barn frå tolv år og nedover døypte.

– Det blei to svært ulike dåpsseremoniar som femna både det store og det stille. Fleire formidla at dette var ei gåve dei ville gi barna sine. Dette aspektet kom tydeleg fram i dåpsamtalane òg. Somme etterlyste meir informasjon om dåp på helsestasjonar og andre stader: «Dette bør fleire få vite om!» ♦

– Den mest meningsfulle dagen

Kyrkja i Fredrikstad inviterte til drop-in-dåp for første gong i fjor, i Gamle Glemmen kyrkje. Då blei heile 14 personar frå 0 til 70 år døypte på éin og same laurdag.

Sokneprest Jon Albert Ihlebæk.

I mars i år blei det på nytt arrangert drop-in-dåp, denne gongen i Fredrikstad domkyrkje. Dei tilsette var spente på oppmøtet. Kanskje var alle som ønskte det, blitt døypte året før?

– Fem personar hadde meldt seg på førehand, og så kom det faktisk fem til. Det blei ein fantastisk dag i kyrkja for alle som var der, fortel sokneprest i Fredrikstad domkyrkje, Jon Albert Ihlebæk.

UUTSLETTELEG INNTRYKK

– Vi har fått veldig mange gode tilbakemeldingar. Fleire barn av ikkje-medlemmer blei døypte, og dei vaksne i dåpsfølgjet fortalde etterpå at det gjorde eit utsletteleg inntrykk å vere med på dette. Dei frivillige som hjelpte til, sa at det var den mest meningsfulle dagen dei hadde hatt i kyrkja.

Domkyrkjekjellaren var fint pynta, og medlemmene i soknerådet hadde laga eit innbydande festbord. Der kunne dåpsfølgja vente på tur og feire med kake og kaffi etter dåpen. I kyrkjedøra blei alle som «droppa inn» ønskte velkommen, og dei fekk hjelp med å ordne formalitetane.

– Somme trudde dei hadde gått feil. Dei tenkte at festbordet sikkert var laga for nokon andre enn dåpsfølgja, smiler Ihlebæk. Vi hadde òg innreidd med døypefonten midt i kyrkja, og organisten spelte i kvar seremoni. Vi var to prestar. Den eine hadde dåpssamtale mens den andre døypte, og så bytte vi plass. Det gjekk i eitt! ♦

ARRANGERE DROP-IN-DÅP?

Drop-in-dåp skaper positiv oppmerksomhet og åpner for dåp i en enklere ramme.

Her er nyttige erfaringer fra menigheter som har arrangert drop-in-dåp:

Her er noen nyttige erfaringer fra menigheter som har arrangert drop-in-dåp:

- Gå gjerne sammen flere menigheter for å ha flere medarbeidere å spille på, og et bredere geografisk nedslagsfelt.
- Planlegg i god tid. Start med å lage en bred kommunikasjonsplan med innhold og frister.
- Engasjer menighetsråd og frivillige som dåpsverter/faddere/pyntekomite/kakebakere.
- Ivareta vanlige rutiner, som kirkebokføring og dåpssamtale.
- Ha klart både faddere og dåpskjoler til de som trenger det, og fortell om det i forkant.
- Ha et hyggelig sted der dåpsfølgene kan være mens de venter på sin tur.
- Inviter til kaffe og kake, dåpen er verdt en fest!
- Husk musikk i seremonien! Orgel, salme, solist, det som passer hos dere.
- Meld fra til andre menigheter hvis de har fått nye medlemmer i deres drop-in-dåp.

Sjekk ressursbanken.no

Dåp

Nye videoer til bruk i sosiale medier, på nettsider og i informasjonsmøter.

Last ned fra ressursbanken.no

ALLE FOTO: Kristina May Riedel

DÅP I GUDS FRIE NATUR: – Det ble en veldig fin opplevelse

Som et prøveprosjekt inkluderte Nittedal menighet dåp under en friluftsgudstjeneste ved Lillomarkskapellet tidlig i høst. Dåpsforeldre Fredrik og Linnea Røste var storfornøyd, og planen er nå å åpne for dåp på flere utendørgudstjenester.

– Å ha dåpen i friluft ga en avslappet og fin stemning. Vi er glade i å være ute, så det å kunne feire dåp også utendørs, var veldig fint. Vi snakket i forkant av dåpen mye om at vi synes at familiefester der man får gjestene til å senke skuldrene, er de aller fineste. Det fikk vi til.

Det sier Fredrik Røste, som i tillegg til å være far til dåpsbarnet også er kateket i Nittedal kirke. Han og kona Linnea trakk sammen med alle gjestene i friluftstøy, og ruslet inn i marka en liten stund før dåpen.

– Det var et par kilometer å gå inn i skogen, og vi var et ganske stort følge som gikk oppover til kapellet. Det var fint vær, så det var rigget opp til dåp utenfor selve kapellet, og det var så vellykket, forteller Linnea Røste.

Ungdommer fra menigheten var på leir i området samme helg. De hadde i forkant laget til

prosesjonskors av grener og pyntet alteret. Dåpsfølget og resten av menigheten satt på sitteunderlag eller stoler fra kapellet – i vanlige turklær.

PRØVEPROSJEKT

Tanken om å inkludere dåp under friluftsgudstjenesten oppsto da staben i Nittedal kirke hadde besøk av biskopen. Under besøket ble temaet dåp diskutert, og særlig spørsmålet «Hvordan får vi folk til å døpe barna sine?». Et av svarene ble dåp i friluft.

Fordi det var første gang man inkluderte dåp, ble det ikke annonsert om dette i forkant. Kateket Fredrik Røste tror det var greit å få testet ut denne typen dåp før man åpner for at andre kan benytte seg av tilbudet.

– Vi innså underveis i planleggingen at det nok kunne være greit å prøve ut en gang først, så

vi visste mer om hvordan man skulle gjennomføre noe sånt på best mulig måte. Vår familie ble «prøvekaniner» i så måte, og det ble en sann suksess at vi nå skal åpne for at andre som ønsker det kan melde dåp på utendørgudstjenestene våre, forteller han.

GODT LIKT

Dåpen i friluft ble godt tatt imot, både av gjestene til dåpsfamilien og av menigheten forøvrig. Rammene rundt den høytidelige anledningen ble så avslappet og fin som familien Røste hadde håpet på i forkant.

– Det appellerte til oss å gjøre noe sammen ute i naturen, og vi fikk tilbakemeldinger på at folk synes dette var en fin måte å gjøre det på. Vi er veldig fornøyd, sier de. ♦

FOTO: Øyvind Losnegard

TANIA MICHELET:

Min dåpsopplevelse

– **Jeg har tenkt på å døpe meg** i mange år, og nå var jeg kommet til et sted i livet hvor jeg følte meg helt fri til å la meg døpe. Jeg følte meg veldig godt ivaretatt av de ansatte. Jeg følte meg velkommen, og trygg i valget mitt. I tillegg til presten og kirkelederen, hadde jeg også en god mentor i en god venn, som jeg hadde mange viktige samtaler med om tro og om dåpen, sier Tania Michelet. Jeg anbefaler alle voksne som ønsker å bli døpt om å finne noen å snakke med som kan støtte deg i valget ditt og gi deg gode råd.

– Å bli døpt som voksen opplevdes som en sårbar situasjon, og jeg satte veldig pris på den to timer lange én til én-samtalen jeg hadde med presten i forkant av dåpen. Jeg skulle kanskje hatt litt mer informasjon om hva som rent konkret skulle skje i kirken. Det var nemlig en prosessjon med ungdommer med kors som jeg skulle gå

sammen med opp kirkegulvet, og det var jeg ikke forberedt på. Det gjorde meg litt nervøs. Jeg ble redd for å dumme meg ut foran menigheten, og gjøre noe som ikke var riktig. Det ble et stressmoment og det var litt tøft. Så jeg skulle ønske at jeg hadde visst «alt» på forhånd, så jeg kunne slappet mer av under denne viktige gudstjenesten.

– Jeg valgte å bli døpt i en vanlig søndagsgudstjeneste. Vi var opprinnelig to voksne som skulle bli døpt den samme dagen. Den andre personen trakk seg, så det ble bare meg. Jeg var på forhånd litt ekstra nervøs for å la meg bli døpt med hele menigheten til stede, men responsen etter dåpen var både rørende og fin. Jeg opplever å ha blitt tatt imot med åpne armer.

– Moss kirke har sett en markant økning i antall døpte, faktisk hadde de i august i 2019 allerede flere døpte enn hele fjoråret til sammen. De ser også at flere voksne velger dåp, for eksempel blant konfirmantene. Jeg vet ikke om det kan ha noen sammenheng med at jeg og min dåps-historie har vært synlig i mediene, men det er uansett veldig positivt. Også drop-in-dåp er et fint tiltak, fordi det kan fjerne noe av stresset ved å la seg døpe foran en stor forsamling, hvis noen lar seg stoppe av det. ♦

